

Forsikrings rolle i velfærdssamfundet – igen til debat i Danmark

Forsikring bliver af og til omtalt som et område, der har lav interesse for forbrugerne. Det er først når skaden sker at interessen for at undersøge dækningen indtræder. Men måske er branchen på vej ind i en mere tydelig rolle, også før skaden sker.

Forsikring spiller forskellige roller i forskellige samfund. Det være sig i Europa eller i USA, hvor forsikring i en lang årrække har været den faktor, der betyder velfærd for de fleste, men ikke alle.

I USA er forsikring ofte tegnet via ansættelsen med adgang til sygebehandling mv.

Rammerne for hvad der forsikres udvides. Bevidstheden om de risici der kan ramme og ønsket om at føle tryghed sættes i større grad i fokus i mange lande i disse år, ikke mindst i kølvandet af den økonomiske krise, der mange steder har sat spørgsmålstegn ved hvilke fremtidige offentlige ydelser forskellige samfund har råd til at tilbyde.

I Danmark udgør forsikring en betydelig rolle på en række områder, selvom de fleste har opfattelsen af at velfærden for det meste kommer fra skatterne. Den danske pensionsmodel er et eksempel. Med 25 år for arbejdsmarkedspensionerne har de opnået en rolle, der gør forsikringens værdi uundværlig i den samlede velfærd. Den indgår i den samlede økonomi, der ikke alene er til gavn for de pensionsopsparere, der modtager udbetalinger når arbejdslivet slutter, men også er til gavn for den samlede samfundsøkonomi, hvori pengene indgår som investeringer og senere forbrug.

Der er i hvert fald i Danmark sket en accept og om muligt et holdningskred i forhold til egenbetaling, nødvendigheden af egen værdiskabelse og dermed en afstandstagen om at staten tager over og alene har ansvaret for velfærden. Det synspunkt kom frem hos den antropolog, som den danske forsikringsbranche via Forsikring & Pension havde inviteret til foreningens årsmøde 2012. Der er pres på den enkelte for selv at tage ansvar og i øvrigt ønsket om at være forberedt sætter fokus på forsikringen og dens rolle i samfundet, som i høj grad efterspørges i den politiske debat, dog i forskellig form gående fra en måde at spare op på, til holdningen om, at der ligger allerede opsparede formuer der bare venter på at komme mere i spil i dansk økonomi.

Emnet var sat til debat på Forsikring & pensions seneste årsmøde, hvor dialogen mellem politikere, forsikringsselskaber, antropologer og repræsentanter fra erhvervslivet, tydeligt viste, ikke alene interesse i, men også forventning om at velfærdsopgaven fremover skal og kun kan løses i fællesskab. Offentlige private partnerskaber bliver nævnt fra tid til anden som løsninger på den økonomiske krise.

Forsikringsbranchen i Danmark er indstillet på at samarbejde. Det viser de anbefalinger, som branchen vedtog omkring offentlige private partnerskaber (OPP) i efteråret 2011. Heri peges på behovet for langsigtede planer, såvel på klima som infrastruktur, behovet for vedligeholdelsesregnskaber i relation til offentlige aktiver, andre økonomiske incitamenter til at tænke innovativt og i samarbejde, samt vigtigheden af en central platform for dialog og viden. Rammerne er væsentlige og en forudsætning for at samarbejdet kan fungere. Forsikringsområdet kan godt indgå i velfærden og sagtens være med til at løfte mange forskellige opgaver. Muligheden for partnerskaber er til stede, men forudsætningen er åbenhed, gensidig tillid til rammerne og nogle markedsvilkår som gør samarbejdet muligt på de præmisser, der er forudsætningen for slutbrugerens opbakning til alliancen. Der er ikke tale om en udtømmelig pengetank, der bare kan skrue op for volumen når økonomien halter et andet sted. Men, der er mulighed for at overføre noget af den samlede risiko til branchen inden for de rammer, som markedet rummer. Der er bestemt muligt for at optimere og drage nytte af fælles viden der hvor forudsætningerne for samarbejde og rammerne er til stede.

Retshjælpen er også i fokus, politisk i Retsplejerådet, der det seneste år i samarbejde med de forskellige interessenter har, skullet tage stilling til, om der kan skabes mere værdi for den offentlige økonomi, der er bevilget til området. Her har branchen opnået en væsentlig rolle i relation til retssikkerheden, idet retshjælpsforsikringen fra politisk side er gjort primær. Den aktuelle debat går på om der er behov for, og i givet fald hvordan der kan skaffes mere retssikkerhed for pengene. Også her er dialogen vigtig og samarbejdet muligt. Men det kræver accept af de rammer, som branchen operer indenfor. Behov og muligheder skal være helt tydelige.

Tilsvarende gør sig gældende på en lang række andre områder. Huseftersynsordningen er endnu et eksempel på inddragelse af forsikring i varetagelsen af den tryghed, som der er behov for fra forbrugervinklen når der handles noget så vigtigt som hus. Ordningen er netop udvidet med el-rapporter og ekstra fokus på gennemskuelse i adgangen til de oplysninger, der præsenteres i forbindelse med udbud af ejendomme til salg.

Meget tyder derfor på, at tendensen fortsætter og der skabes rum for en interessant dialog om forsikringsens rolle i velfærdssamfundet. Hvor skal snittet ligge. Hvilken sikkerhed skal forsikringen yde og dermed hvilken rolle skal branchen spille i den samlede velfærd. Det i en tid, hvor der som opfølgning på økonomisk krise og i øvrigt efter 10 års arbejde med nye EU-solvens regler for hele branchen, er konstant fokus på den forbrugerbeskyttelse, der ligger i at holde forsikringerne gennemsigtige og vedvarende.

Måske forenes på den ene side presset fra offentlig side til at inddrage forsikringen i velfærdsstaten meget godt med det generelle pres fra forbrugersiden på at gøre forsikringen tilgængelig, let gennemskuelig og til mest muligt gavn for forbrugerne i et konkurrerende marked. Der er simpelthen bare krav om at skabe mest muligt tryghed for pengene. Det har værdi i velfærdsdebatten, som må antages at fortsætte i årene frem. Det

bliver nok svært at fastholde forsikringsområdet som et område, der har lav interesse for forbrugerne. Nej, området og branchen har bestemt fået en væsentlig rolle i den igangværende offentlige debat. Mon ikke interessen og værdien også er blevet mere tydelig for forbrugerne. Der er lagt op til en spændende fremadrettet debat, hvor dialogen ikke er blevet mindre vigtig.

Hvem har bolden og hvilken rolle skal forsikring spille i din samlede velfærd. Hvad synes du, er forsikringen stadig af lav interesse, eller, får du lyst til at blive venner med forsikringsnørden på nettet, åbner du brevet med større ildhu næste gang dit forsikrings-selskab skriver til dig, og har du i øvrigt husket at abonnere på den nye vejralarm på App, der kan hjælpe dig med at forebygge vejrskader.